

Obsah

Předmluva	V
O autorech	VII
Autoři jednotlivých kapitol	IX
Přehled použitých zkratk	XVII

I. Obecná část

Kapitola 1. Historický vývoj a smysl koordinace v Evropě	3
1.1 Na počátku byla filantropie.....	3
1.2 Od filantropie ke vzájemnosti	3
1.3 Od lokální vzájemnosti k veřejnoprávním systémům sociálního pojištění	5
1.4 Pokusy o unifikaci sociálního pojištění	7
1.5 Geneze koordinace sociálního zabezpečení v Evropě.....	7
1.6 Počátky evropské koordinace.....	10
1.7 Závěrem.....	12
Kapitola 2. Koordinace sociálního zabezpečení v EU	14
2.1 Některé mezinárodní dokumenty, na něž odkazuje primární právo ES	14
2.2 Volný pohyb osob zakotvený v primárním právu ES.....	21
2.3 Volný pohyb osob zakotvený v sekundárním právu ES.....	23
2.3.1 Systematika současné právní úpravy koordinace sociálního zabezpečení.....	24
2.4 Nové koordinační nařízení – nová etapa koordinace v EU?	25
Kapitola 3. Vztah koordinačního nařízení k dalším dokumentům mezinárodního práva	31
3.1 Vzájemný vztah mezi volným pohybem pracovníků a koordinací sociálního zabezpečení.....	31
3.2 Vliv občanství EU na postavení migrujících osob a jejich sociální nároky.....	33
3.2.1 Omezení sociálních nároků na základě občanství a jeho formulace ve směrnici č. 2004/38.....	35
3.3 Vztah mezi koordinačním nařízením a dvoustrannými smlouvami o sociálním zabezpečení	36
Kapitola 4. Působnost koordinace a vývoj její právní úpravy	38
4.1 Osobní působnost koordinace	39
4.1.1 Některé pojmy související s osobním rozsahem koordinace.....	41
4.2 Věcná působnost koordinace.....	45
4.3 Některé další důležité změny v koordinaci sociálního zabezpečení	47

Kapitola 5. Základní principy koordinace	49
5.1 Rovné zacházení	49
5.2 Použití jednoho právního řádu.....	52
5.3 Sčítání dob pojištění	55
5.4 Export dávek	56
5.5 Zásada stejného posuzování skutečností	57

II. Zvláštní část. Pravidla koordinace sociálního zabezpečení při jednotlivých sociálních událostech

Kapitola 6. Určování příslušnosti k právním předpisům v právu ES	63
6.1 Určování příslušnosti k právním předpisům obecně.....	63
6.2 Příslušnost právních předpisů podle místa výkonu výdělečné činnosti.....	66
6.3 Příslušnost právních předpisů u různých kategorií osob.....	67
6.3.1 Zaměstnanec nebo OSVČ?.....	67
6.4 Důsledky příslušnosti k právním předpisům pro výběr pojistného.....	69
6.5 Vysílání pracovníků jako výjimka ze zásady lex loci laboris.....	70
6.5.1 Další podmínky vyslání	71
6.5.2 Vysílání OSVČ	73
6.5.3 Formální předpoklady využití institutu vyslání.....	73
6.6 Příslušnost k právním předpisům u osob, jež nejsou zaměstnané	75
6.6.1 Neaktivní osoby.....	75
6.6.2 Studenti	76
6.7 Výjimky z pravidel příslušnosti podle čl. 17 Nařízení.....	78
6.8 Změny v důsledku Nařízení 883/04	79
Kapitola 7. Dávky v nemoci	84
7.1 Vývoj koordinace dávek v nemoci	86
7.1.1 Změny do roku 2004	86
7.1.2 Změny po roce 2004	87
7.2 Současné použití koordinačních pravidel	88
7.2.1 Aplikace základních principů koordinace v souvislosti s dávkami v nemoci	88
7.2.2 Rozlišení věcných a peněžitých dávek pro účely koordinace	90
7.2.3 Administrativní postup uplatnění nároku na dávky v nemoci	92

7.3	Koordinace věcných dávek v nemoci v některých zvláštních případech	96
7.3.1	Věcné dávky, poskytované během přechodného pobytu v jiném státě EU	96
7.3.2	Věcné dávky vyžádané péče	100
7.3.3	Věcné dávky osobám s bydlištěm v jiném státě, než je stát pojištění	102
7.4	Peněžité dávky v nemoci	109
7.4.1	Administrativní postup při uplatnění nároku na peněžité dávky v nemoci	111
7.4.2	Nároky nezaměstnaných osob na peněžité dávky v nemoci.....	112
7.5	Změny v koordinaci dávek v nemoci v důsledku Nařízení 883/04	114
7.5.1	Změny rozsahu nároků	114
7.5.2	Změny v oblasti administrace nároků	116
7.6	Judikatura ESD, její důsledky a výzvy v oblasti koordinace dávek v nemoci.....	117
Kapitola 8. Dávky v mateřství		125
8.1	Současná koordinace dávek v mateřství.....	126
Kapitola 9. Dávky v případě pracovního úrazu nebo nemoci z povolání		128
9.1	Současná pravidla pro koordinaci dávek v případech pracovních úrazů a nemocí z povolání.....	130
9.1.1	Aplikace základních principů koordinace	130
9.1.2	Administrativní postup při koordinaci dávek při pracovních úrazech a nemocech z povolání	131
9.2	Změny v koordinaci dávek při pracovních úrazech a nemocech z povolání v důsledku Nařízení 883/04.....	134
Kapitola 10. Dávky v invaliditě		135
10.1	Současná koordinace dávek v invaliditě.....	136
10.1.1	Dlouhodobý charakter dávek.....	136
10.1.2	Rozdílnost systémů zabezpečení při invaliditě	136
10.1.3	Stanovení stupně invalidity	137
10.2	Stanovení výše dávky v invaliditě v jednotlivých situacích.....	138
10.3	Procesní pravidla a spolupráce institucí	141
10.3.1	Podávání žádostí	142
10.3.2	Výměna informací o zdravotním stavu a jeho posuzování	142
10.4	Změny v koordinaci dávek v invaliditě v důsledku Nařízení 883/04	143

Kapitola 11. Dávky dlouhodobé péče	144
11.1 Koordinace dávek dlouhodobé péče v současnosti	145
11.2 Změny v koordinaci dávek dlouhodobé péče v důsledku Nařízení 883/04	147
Kapitola 12. Dávky ve stáří a dávky pozůstalých	149
12.1 Aplikace základních principů koordinace	150
12.2 Stanovení výše dávek ve stáří a pozůstalých	152
12.2.1 Doby pojištění kratší než 1 rok	154
12.2.2 Minimální výše dávky ve státě bydliště	155
12.3 Pravidla proti souběhu dávek a dalších příjmů	156
12.4 Přepočet dávek	159
12.5 Přechodná ustanovení	160
12.6 Procesní pravidla a spolupráce institucí	161
12.7 Pohřebné	162
12.8 Změny v koordinaci dávek ve stáří a dávek pozůstalých v důsledku Nařízení 883/04	163
Kapitola 13. Rodinné dávky	164
13.1 Vývoj koordinace v oblasti rodinných dávek	165
13.2 Současná koordinace rodinných dávek	166
13.2.1 Aplikace základních principů koordinace	166
13.2.2 Pravidla přednosti při poskytování rodinných dávek	169
13.2.3 Dávky pro nezaopatřené děti důchodců a pro sirotky	171
13.2.4 Administrativní postupy pro uplatnění nároků	173
13.3 Změny v důsledku Nařízení 883/04	175
Kapitola 14. Dávky v nezaměstnanosti	177
14.1 Aplikace základních principů koordinace a určité výjimky z nich	178
14.2 Koordinace dávek v nezaměstnanosti v některých specifických případech	179
14.2.1 Přeshraniční pracovník	179
14.2.2 Atypický přeshraniční pracovník	181
14.2.3 Běžný migrující pracovník	183
14.2.4 Osoba, odcházející hledat zaměstnání do jiného členského státu	183
14.3 Procesní pravidla a spolupráce institucí	184
14.4 Změny koordinace dávek v nezaměstnanosti v důsledku Nařízení 883/04	185

III. Procesní pravidla a některé zvláštní aspekty koordinace sociálního zabezpečení

Kapitola 15. Organizačně procesní pravidla spolupráce institucí a institucionální zabezpečení koordinace v ČR	189
15.1 Instituce provádějící koordinaci sociálního zabezpečení	189
15.1.1 Zajištění komunikace mezi institucemi	190
15.2 Obecná pravidla spolupráce mezi institucemi členských států	192
15.2.1 Oznamovací povinnost mezi institucemi a pojištěnci a odpovídající sankce	193
15.2.2 Spolupráce institucí při výběru pojistného, výkonu rozhodnutí a náhradě škody.....	194
15.2.3 Spolupráce institucí při úhradě nákladů za poskytnuté dávky.....	196
15.3 Institucionální zabezpečení koordinace v ČR	198
15.3.1 Spolupráce institucí v rámci ČR.....	200
15.3.2 Zastoupení českých institucí v orgánech EU	200
Kapitola 16. Aplikace koordinace sociálního zabezpečení v nových členských státech a její příprava – příklad ČR	202
16.1 Příprava na vstup do EU v ČR	203
16.1.1 Výchozí situace v 90. letech	203
16.1.2 Zahájení přípravy na vstup do EU – nové mezistátní smlouvy s koordinačními pravidly.....	204
16.1.3 Twinningové projekty a závěrečná praktická příprava na vstup do EU na národní úrovni	207
Kapitola 17. Praktické problémy současné koordinace sociálního zabezpečení	209
17.1 Obtížnost dosáhnout skutečně jednotné aplikace komunitárního práva ve všech členských státech	209
17.2 Přejídná období na volný pohyb pracovníků.....	212
17.3 Časová a administrativní náročnost provádění koordinačních pravidel	213
17.4 Změny způsobu migrace a vývoj systémů sociálního zabezpečení	214
Příloha č. 1	217
Doporučená literatura	223
Seznam rozsudků ESD citovaných v publikaci	225
Věcný rejstřík	227